אנגעפירט פון ליבע זיסער

אמאל איז געווען

פון ליבע זיסער

אמאל איז געווען א טיש מיט א שטול. איז אויפ׳ן טיש געווען פול מיט זאכען זיס און גוט. און אויפ׳ן טשול א קעצעלע רוט.

דער טיש האט געהאט פיר פיס, און אויף איהם שטעהען גלעזער וויין און ניס; נעהמט דער טיש שפרינגען, נעהמען גלעזער קלינגען, גיסט זיך וויין אויס, און די ניס צו קעצעלע אין שויס.

כאפט קעצעלע די ניס, גיט איינעם א ביס. דער נוס איז צו הארט, האט דאס קעצעל זיך אנגעשפארט און איז געבליבען ליגען, ווארט. ווען דער טיש דער גוטער, וועט מיר אראפווארפען א שטיק פוטער. ליגט זי און ווארט, אז דער דער טישעלע נאר, זאל זיך געבען א דריי און אראפווארפען פון זיך א שטיק פלייש.

און דער טיש טאנצט ווייטער, — וואס האט דען ניט קיין צייט ער? — און דאס קעצעל ליגט און באלעקט זיך, אליין נעהמען זי שרעקט זיך. רעדט זי ניט קיין ווארט, און ריהרט זיך ניט פון ארט, ווארט עס זאל א פעטען ביסען דער טיש איר געבען צו געניסען.

שטייט דער שטול אויך דאכט זיך שטיל ווערט דערעסען איהם די שפיל, שפרינגט ארויף ער אויפ׳ן טיש, מיט די פיס אין טעלער פיש. און ער נעהמט זיך טאנצען אויך, אויפ׳ן טיש אין דער הויך.

אויפ׳ן שטול ליגט אלץ דאס קעצעל, וויל זי נעהמען וואס פון טעצעל, א ברעקעל פלייש, א שטיקעל פיש, אבער אז עס טאנצט דער טיש, אבער אז עס טאנצט דער שטול, אז מיט טאנץ איז צימער פול, וועט זיך קעצעל ווידער שעמען, און זי קען שוין גאר ניט נעהמען.

קומט די מאמע באלד אריין, זעהט זי אויסגעגאסען וויין, צובראכען טעלער, קריג און גלעזער אפגעבראכען פלאשען נעזער, און עס טאנצט אין טעלער פיש, דער שטול דער נאר הויך אויפ׳ן טיש. קלויבט זי אויף אלץ אין א טעצעל, נעהמט מיט אויך דאס קליינע קעצעל, ווארפט זיי אלעמען ארויס דורכ׳ן פענסטער פונ׳ם הויז.

ליגט אין דרויסען זיך דאס קעצעל און זי נאשט פון קליינעם טעצעל, און זי טראכט: אלץ איז שלעכט ווער וואס עס טוט, נאר די מאמע, זי איז גוט.

הושענא רבה

פון זלמן גראפשטיין.
(ת״ת עץ חיים, מחלקה ד׳)

עס איז פאראן אן אלטע פאלקס לעגענדע: הושענא-רבה אויף דער נאכט נאך צוועלף שפאלטען זיך די הימלען און דאן איז די גינסטיגע צייט, אז דער מענש זאל בעטען ביי גאט צו ערפילען זיין באגערה.

איז אמאל געווען א פארחלומט אינגעלע, מיכעלע, א רב׳ס א קינד. ווען ער האט אויך געהערט דערצעהלען די געשיכטע, איז ער געגאנגען מיט׳ן רב הושענא-רבה אויף דער נאכט אין שוהל זאגען "תיקון".

אלע אידען זענען געזעסען אין שוהל געזאגט תהלים. נאר מיכעלע איז ארומגעגאנגען א פארחלומטער אין דרויסען, געקוקט אויפ׳ן הימעל. זעהן ווען ער שפאלט זיך.

עס איז אין גאס געווען א קאלטער אנפאנג הערבסט, און שלעפעדיג איז ער געווען, איז ער אומגעפאלען אויף דער ערד און איז אנשלאפען.

האט זיך איהם געחלומ׳ט, אז אן אלטער מאן מיט א לאנג ווייסער בארד, א פוטערנעם מאנטעל און א לעדערנעם גארטעל שטעהט נעבען איהם און זאגט צו איהם: "מיין קינד, דו קענסט בעטען דיין פארלאנג!"

"איך וויל קענען גוט לערנען און זיין א רב!" איז געווען דעם קינד׳ס ענטפער.

ער האט זיך אויפגעכאפט. ווען זיין פאטער האט איהם אויפגעוועקט געהענדיג אהיים פון שוהל...

ווער קען עס?

נומער 52. אותיות אויפגאבע.

אין 16 קעסטעלאך (4 אויף 4), שטעלט אויס די אותיות: א, א, ו, ו, י, ב, ג, ג, ה, ל, ל, ל, ל, פ, ר, ר, אזוי אז —

אין דער ערשטער שורה פון רעכטס צו לינקס איז פון אויבען אראפ זאל זיך באקומען געפרוירענער רעגען.

אין דער צווייטער — וואס עס קומט א מענשען נאך שווערער ארבייט.

אין דער 3-טער — א באשעפעניש, וואס זינגט און איז ניט קיין פויגעל.

אין דער 4-טער — בלעטער פון ארץ ישראל ביימער.

נומער 53. שאראדע.

אויף יעדער שמחה
בין איך דא,
אויף חתונות —
נאר אויבען אן.
און בין דער ערשטער
אויך אין חדר,
אהן מיר קען בחור
גאר ניט טאן.

נומער 54. גלגולים.

אין דריי מאל מאכט פון א
בער — זאט

נומער 55. רעטעניש.

א הויכער און א דארער געהט מיט א קורצען און א גראבען. איינער שאקעלט זיך אין אלע זייטען און דער אנדערער שפארט איהם אונטער.
וואס איז דאס?

שמחת תורה

פון פישעלע פינק
(1505 באטהורסט סטריט)

שמחת תורה איז ביי מיר דער בעסטער, שעהנסטער און פרעהליכסטער יום טוב. מיין טאטע האט מיר געקויפט א פאהן מיט די אויפשריפט "דגל מחנה אפרים" אויף איין זייט מיט צוויי לייבען און אויף דער צווייטער זייט "שישו ושמחו תורה". און אלטע אידען מיט ווייסע לאנגע בערד טאנצען מיט דער תורה, מיין טאטע האט מיר מיטגענומען אין שוהל אריין, איך האב געקושט די תורה געווינשט די אידען: "דערלעבט איבער א יאהר" און זיי האבען מיר געענטפערט: "גם אתה!" איך בין געווען גליקלאך און מיין פנים האט געשיינט פון פרייד.

ענטפערם

נומער 50. אותיות אויפגאבע.

נ	ה	ל	ל
ה	ל	ו	י
ל	ו	ל	ב
ל	י	ב	ע

געטראפען האבען:

בעקי עלעקסאן, שרה בראון (310 קאלעדזש), סעם לינזען.

נומער 51. שאראדע.

ל ו ל ב

געטראפען האבען:

דוד קאראלניק, סעם לינזען, חיים פישביין און זלמן גראפשטיין.

SID DOLLINGER
ארכיטעקט
אנאנסירט, אז ער האט זיך צוריקגעקעהרט פון זיין שטודירען אין ניו-יארק און וועט פראקטיצירען פיינע ארכיטעקטור אין אלע זיינע צווייגען.
600 בעי סטריט, רום 207
טעלעפאן עדעלייד 3720
רעזידענץ: — 54 ריווערסאן עווענו. טעלעפאן טרינטי. 4535J

בערל כל בו׳ניק

פון מ. פאגעל

ד.
דאקטאר בערל

אז עס הויבען זיך אן די רעגענדיגע טעג, ווערט דער דאקטאר אן אפטער אריינגעהער אין בערל׳ס הויז. דאס פארקיהלט ער זיך, ווייל ער איז ארויסגעלאפען אין רעגען אהן א מאנטעל, און האט ארומגעטאנצט אין וואסער. דאס ווערט זיין קליין שוועסטערל קראנק.

איידער דער דאקטאר קומט, איז די מאמע שטענדיג פארזארגט, בייז און וויינט טאקע אויך.

און אז דער דאקטאר קומט וויינט זי מעהר ניט. זי רעדט מיט איהם גוט, און דער דאקטאר רעדט אויך אזוי גוט, און זאגט, אז עס וועט דעם קראנקען קינד גאר ניט זיין, און ער שפילט זיך מיט דער בייבי, און שפילט זיך אפילו מיט בערלען, און זאגט איהם צו, אז ער וועט איהם נעהמען אין זיין גלאנציגען אויטאמאביל, און ער וועט איהם לאזען טרומייטערען, וויפיעל ער וועט ווילען.

בערל וויל ניט דער דאקטאר זאל איהם קוקען אין האלז און ער לאזט זיך ניט. ער האט אויך ניט ליעב דער דאקטאר זאל איהם קלאפען אין פלייצע. אבער די מאמע רעדט איהם איין, זאגט איהם צו גוטע זאכען. און דער דאקטאר דערצעהלט איהם, אז ער וויל בלויז זעהן, צו איז ביי בערלען אין האלז ניט אריינגעפלויגען אן עראפלאן. אויב יא, וועט ער איהם ארויסנעהמען און אפגעבען בערלען. ער, דער דאקטאר, דארף ניט דעם עראפלאן.

בערל לאכט, און לאזט זיך קוקען אין האלז.

נאכדעם, זאגט איהם דער דאקטאר, אז ער וויל אריין אין הויז. קלאפט ער בערלען אין פלייצע און הייסט בערלען זאגען: "קום אריין!" לאכט בערל בערל ווידער און ער לאזט, דער דאקטאר זאל איהם קלאפען אין פלייצע.

די מאמע לאכט אויך און איז צופרידען פון בערלען און פון דעם דאקטאר.

נאר ווען זי דארף געבען דעם דאקטאר דאס געלט פאר׳ן וויזיט, גיט זי א זיפץ, אבער זי שמייכעלט אלץ.

און ווען בערל הערט, אז דער דאקטאר זאגט: "עס איז איהם גארניט. ער וועט מארגען צו איבערמארגען קענען געהן אין דרויסען זיך שפיעלען", האט בערל ליב דעם דאקטאר.

טאקע אז ער וויל מארגען ארויס אין דרויסען, און אויך איבערמארגען, לאזט איהם די מאמע ניט. אבער דער דאקטאר איז ניט שולדיג. ער האט געזאגט, זי זאל איהם לאזען, נאר די מאמע וויל ניט.

און די מעדיצין, וואס ער האט איהם געגעבען, איז גאר א זיסע, אזוי ווי וויין. און די מאמע גיט עס איהם:

— נא, נעהם א לעפעלע וויין. און אז ער טרינקט אויס, זאגט זי: "צו געזונט!" אזוי ווי ביים טרינקען וויין. איז דאס אויך גוט.

ווענען איין זאך טראכט בערל אבער און ער קען עס ניט פארשטעהן, פארוואס קומט ניט דער דאקטאר איהם נעהמען אין זיין גלאנציגע קאר.

בערל איז שוין געזונט. די מאמע לאזט איהם שוין געהן אין דרויסען און דער דאקטאר קומט שוין מעהר ניט.

א דאגה איהם. אז ער וועט זיין א גרויסער, וועט ער אליין זיין א דאקטאר, וועט ער אליין האבען א גלאנציגע קאר, א רויטע, און נאך א גרעסערע. מיט א גרויסען גלאנציגען טרומייטער, אזוי ווי ער האט געזעהן ביים פאראד.

יא, אז ער וועט זיין א גרויסער וועט ער זיין א דאקטאר.

* * *

עס איז געווען א שעהנער זוניגער טאג נאך א סך רעגענדיגע טעג. בערל מיט נאך עטליכע קינדער האבען זיך געשפילט אין קליינעם הויף הינטער זייער הויז.

סעמי איז געקראכען אויפ׳ן פלויט, האט איהם בערל א שלעפ געגעבען. איז סעמי אראפגעפאלען און צוקלאפט זיין פוס. איז ער געווארען ברוגז אויף בערלען, איהם געוואלט שלאגען און זיך מעהר מיט איהם ניט שפילען.

זאגט איהם בערל, אז ער האט ניט געמיינט. און אז אויב עס טוט איהם וועה, קען ער איהם געבען א גוטע מעדיצין, וואס וועט באלד מאכען עס זאל אויפהערען וועה טאן.

סעמי גלויבט איהם ניט אבער בערל איז שוין אריינגעלאפען אין הויז. אין א שאפע האט ער געפונען עטליכע פלעשער, וואס אין זיי איז, ווייסט ער ניט. ער פרואווט עפענען, עס איז שווער. כאפט ער צוויי פון זיי און לויפט ארויס צוריק אין הויף.

— זעהסט, סעמי, דאס איז די מעדיצין. איך וועל דיר געבען א זופ פון איין פלאש, און נאכדעם פון דער אנדערער, וועסטו גלייך געזונט ווערען.

קינדער נעהמען עפענען די פלעשער, קוים געעפענט איינע. אין דער אנדערער האבען זיי דעם פארשטאפער אריינגערוקט טיף אין העלזעל און זיי פרואווען מיט א טשוואק עם ארויסשלעפען.

בערל גיט סעמין פארזוכען פון דער אפענער פלאש. סעמי האט מורא. ער באטראכט די פלאש: א שעהנע, מיט א שעהנעם פאפירעל באקלעפט, און נאך א שעהן פאסיקעל אויפ׳ן העלזעל פון פלעשעל. ער גיט א שמעק און נעהמט עס צום מויל.

בערל האלט צו די פלאש:

— דארפסט נעהמען נאר א ביסעלע, בלויז איין לעפעל.

— לאז מיר פארזוכען. וועל איך זעהן.

פארזיכטיג, פארזיכטיג נעהמט סעמי דער פלאש צו מויל, גיט זי א קעהר, און א כאפ אוועק, מיט א פארקרימטען פנים און עס גיט זיך א גאס פון פלאש און פון מויל, איבער סעמים פנים און קליידער. בערל דערשרעקט זיך גיט א כאפ ארויס די פלאש און וויל אנטלויפען.

ערשט ער זעהט, סעמי איז געקומען צו זיך, ער שמייכעלט, און וויל ארויסרייסען ביי איהם די פלאש.

— גיב אהער, עס איז גוטע מעדיצין, אבער עס טוט מיר נאך וועה.

— ניין, האסט שוין גענומען צופיעל. איך וועל דיר מעהר ניט געבען. איך באדארף די מעדיצין פאר אנדערע קראנקע

לויפט צו קליינער בעני און בעט זיך:

— גיב מיר אויך א ביסעל מעדיצין, בערל.

— דו ביסט דען קראנק?

— אודאי בין איך קראנק. איך האב נעכטען אזוי שטארק געהוסט.

— מיך וועסטו ניט אפנארען, — זאגט בערל, — איך בין א דאקטאר און איך ווייס.

— דו ביסט א דאקטאר? א שעהנער דאקטאר ביסטו.

— אז איך בין ניט קיין דאקטאר, וועל איך דיר ניט געבען קיין מעדיצין.

— גוט, זיי א דאקטאר. נאר ווי אזוי וועסטו וויסען, צו איך בין קראנק?

— קום אהער וועל איך דיר אויסהערען.

און בערל נעהמט בעני׳ן און דרעהט איהם אין אלע זייטען, און קלאפט איהם שטארק אין פלייצע, און הייסט איהם עפענען דעם מויל און געפינט אויס, אז, אז ער איז קראנק און ער דארף ניט ליגען אין בעט, ער קען זיך שפיעלען אין דרויסען און ער דארף נעהמען די מעדיצין.

דערווייל האט סעמי נאך אמאל זיך צוגעכאפט צום פלעשעל. האט בערל ביי איהם עס ארויסגעריסען און געגעבען דעם קליינעם בעני צו טרינקען.

— פע, עס ברענט, שרייט בעני, — און שפייט.

— אבער עס איז געזונט, — מאכט בערל.

און נאך קינדער זיינען קראנק און בערל אונטערזוכט זיי אלעמען, און געפינט, אז עס קומט זיי א זופ מעדיצין פון פלעשעל.

אין דעם טומעל, וואס איז געווארען ארום איהם, האט בעריל ניט באמערקט, אז קינדער זיינען שוין געווען צו דריי-פיר מאל קראנק, און יעדעס מאל האבען זיי איינגענומען די מעדיצין. און פרישע קינדער זיינען אויף דעם טומעל אנגעקומען, און אלע שרייען:

— בערל, איך בין שטארק קראנק!

— בערל, זעה מיין צונג.

— דער דאקטאר האט געזאגט, אז איך בין אזוי קראנק, אז איך וועל שטארבען.

— בערל, גיב א קוק ביי מיר אין האלז, זעה ווי קארנק איך בין.

— בערל, מיר דארפסטו געבען צוויי מאל מעדיצין, ווייל איך בין שטארק קראנק.

— הורא, פאר דאקטאר בערל!

— ער איז א גוטער דאקטאר.

— די מעדיצין זיינע איז א גוטע.

— עס ברענט, אבער עס איז גוט.

בערל דערזעהט, אז ער האט צופיעל קראנקע, און אלע ווילען די מעדיצין, פאלט איהם איין ער וועט אליין אויך פארזוכען עס. נעהמט ער אליין טרינקען פון פלעשעל.

רייסען די קינדער ביי איהם דאס פלעשעל. לאזט ער ניט און טרינקט נאך מעהר. עס ברענט אין מויל, אבער עס איז זיס. און ער טרינקט.

דער טומעל ארום איהם ווערט אלץ גרעסער און, און די מאמע לויפט ארויס:

— קינדער, טומעלט ניט אזוי, געהט אין דרויסען זיך שפילען. בערל, קענסט זיך ניט שפיעלען אביסעל רוהיגער?... וואס איז דאס? וואס טרינקסטו?...

און ארויסגעכאפט ביי איהם דאס פלעשעל.

— ווי קומט צו דיר די פלאש ווישניאק? האסט עס אליין אויסגעטרונקען? סעמי, בעני, און נאך עטליכע פון די ערשטע קראנקע האלטען זיך קוים אויף די פיס. די אויגען קלעפען זיך זיי און זיי שרייען:

— הורא, פאר׳ן דאקטאר!

— עס איז געווען גוטע מעדיצין.

— גיב אונז נאך א ביסעל, דאקטאר בערל.

און בערלען איז דער קאפ שווער. און די מאמע שלעפט איהם און די פיס שלעפען זיך נאך.

וואס איז געווען שפעטער ווייסט ער ניט.

ער האט געפיהלט ניט גוט. און ער איז געשלאפען לאנג. ווען ער איז אויף מארגען אויפגעשטאנען איז דער טאטע שוין ניט געווען.

אין אווענט האט דער טאטע זיך גענומען צו איהם אויספרעגען, ווי נעהמט עס א אינגעל און טרינקט אויס אליין א גאנצע פלאש ווישניאק. ער האט דאך געקענט קראנק ווערען? און האסט געוואלט אויסטרינקען די צווייטע אויך?

דערצעהלט איהם די מאמע, אז היינט האבען איהר די שכנות דערצעהלט, אז ער האט זייערע קינדער אויך געגעבען, און סעמי איז היינט קראנק. בעני אויך. לואי האט געהאט דעם דאקטאר שוין און ער האט איהם נעגעבען ריצען אויל.

און פארענדיגט:

— אפשר איהם אויך געבען?

בערל שווייגט. דער קאפ טוט איהם וועה, און עס פארדריסט איהם, וואס זיין דאקטאריי האט זיך אזוי אויסגעלאזען.

זיכער וועט ער שוין מעהר קיין דאקטאר ניט זיין. אז מען ווערט גאר קראנק פון זיין א דאקטאר...

"דאס ליעד פון בלויען ליין"

אויפגעפיהרט פון דער א. ר. פרץ שול.

"דאס ליעד פון בלויען ליין" איז געבוירען געווארען אין דארף, און אין שטאדט, אזוי זאגען די וואס האבען עס געזעהן אויפגעפיהרט אין א. ר. קעמפ פארנאנגענעם זומער, איז פארבליבען בלויז א שאטען פון דעם.

האט דער דאזיגער שאטען פון א קינדער אויפפיהרונג געמאכט אזאן איינדרוק אויף די אנוועזענדע ביי דער דערעפענונג פון דער 2-טער יעהרליכער א. ר. שול קאנפערענץ פון טאראנטא-דאטשעסטער ראיאן, אז עס לוינט זיך עפענטליך אפצוצאהלען דעם חוב, וואס עס קומט די אראנזשירער פון דעם קינדער-קינדער פארשטעלונג.

"דאס ליעד פון בלויען ליין" פון מאני לייב איז דורך י. דאנילאק, לערער פון היגער א. ר. פרץ שולע, פארוואנדעלט געווארען אין א נייע ליעד, א ליעד וואס ווערט ארויסגעזונגען און ארויסגעטאנצט.

אפילו די שלעכטע ליכט עפעקטען האבען ניט געקענט קאליע מאכען דעם צויבער פון דער פארשטעלונג.

ח׳ רינגעלהויפט, וועמען עס איז דעם זעלבען אוועגט עפעס ניט געלונגען מיט׳ן כאר, האט מיט זיין מוזיק צום "ליעד פון בלויען ליין" באוויזען, אז ער קען דוקא ניט נאר אויסלערנען פרעמדע מוזיק, נאר שאפען גאנץ חנ׳עווריג איינענס. דאס ניט אידישע ליעד, האט באקומען ספעציפיש אידישען חן א דאנק די צוגעפאסטע פאלקסטימליך זיסע מוזיק.

א שווערע שטיקעל ארבייט האט געדארפט האבען שושנה מאטענקא, וואס האט איינגעשטודירט מיט די קינדער די טענץ פאר׳ן בילד. צו קאמפליצירט זענען זיי געווען מאמענטענווייז, אז די קינדערלאך אין די ניט באקוועמע צום טאנצען נאכט העמדלאך האבען זיך נעבאך געמוטשעט פארפלאנטערען. ווען אויף דער ביהנע האבען זיך געפונען א קלענערע צאהל טענצער, איז דער טאנץ געווען שעהן און גלאטיג.

די איינטיילנעהמער, די "ווינטען": ראזע שטיינבערג, סילוויא שטיינבערג, אסתר קוויט און אסתר פרומהארץ, האבען טאקע שעהן געטאנצט, געזונגען און דעקלאמירט. איינדרוקספול זענען געווען די בילדער מיט דער באבע, (פרידע שאפירא) ביי איהר שפין ראד, און די מיטער (גאלדע זיסהאלץ) ביים וויגעל. און הארציג חנ׳עווריג זענען געווען די "ווייסע העמדלאך": חוה לאנגראד, מארגארעט בודא, רות פרימאן, גאלדע טרעמבעצקי, דבורה קאלדאווסקי, ריא עפשטיין, לאה ריגעלהויפט.

פיעל צוגעהאלפען צום גלאטיגען דורכפיהרען דאס בילד האט סאפי פארבער מיט איהר געלונגענער פיאנא באגלייטונג.

ענויי שמחת תורה

מאת צבי פארסאן

שלמה קטן זה הולך אל החדר מידי יום ביומו. כי אוהב הוא ללמוד תורה. התורה שהוא לומד לעת עתה היא רק "אלף בית".

אך הוא מתגאה בלמדו את ה"אלף בית", כאחיו שאול הגדול ממנו המתגאה שהוא לומד כבר גמרא.

בשמחת תורה הלכו שלמה ושאול עם אביהם אל בית הכנסת, כבדו את אביהם ב"הקפה", וילכו גם שני הילדים עמו סביב לבמה. בנשוא אביהם את ספר התורה. ושניהם אוחזים בכנף מעיל הספר ונלחצים בין המון העם, הממלא את בית הכנסת ונדחק לנשק את הספרים בידי הנושאים.

אמר שאול לשלמה:

— שמא תשאר פה ולא יחניקו אותך האנשים. הרי תראה מה גדול הוא הדחק סביב לבמה.

ויאמר גם אביו:

— טוב, בני. שוב אל מקומי ושב שם, עד שנשוב שנינו.

ויען להם שלמה:

— האם אין אני לומד תורה? גם אני חפץ לשמוח בה.

"וישמח" שלמה בתורה: זה דוחף אותו בעברו על פניו. זה עמד על כף רגלו של שלמה, ובקושי הוציא שלמה את רגלו הכואבת מתחת רגלו של הלז; והנה נלחצה זרועו של מי כנגד פניו, וכמעט עלה לו להשמט מענויי הזרוע, וטליתו של מתפלל עטף את ראשו והנהו נחנק. בשהלז מושך את טליתו.

אך שלמה ממשיך ללכת בההלוכה. עוד הוא אוחז בכנף מעיל הספר והוא מקבל את הענויים באהבה, שהרי בשביל התורה הוא סובל.

כדי שלא לאחר

מאת שלמה רובין.

משה מאחר תמיד לבוא אל בית הספר.

פעם אחת בא אל בית הספר, כאשר כל התלמידים היו מוכנים לשוב הביתה. שאל אותו המורה: — מדוע אחרת היום כל כך?

ענה משה:

— אני חפצתי לא לאחר היום, ולא ישנתי כל הלילה, אך לפנות בקר נרדמתי וישנתי עד עכשו.

צחק המורה. צחקו גם התלמידים.

בלי דגלים בשמחת תורה

מאת אבא ריווקין.

החורף עוד מעט ובא. ולהרבה אנשים בעיר אין בגדים חמים לכסות את בשרם, אין פחמים לחמם את בתיהם, ואין להם אף לחם להשביע את רעבונם.

כך שמע צבי את האנשים הגדולים מדברים.

שנה רעה היא השנה הזאת.

— ומדוע לא יקנו האנשים ההם את צרכיהם. — שאל צבי את הגדולים.

ויספרו לו, כי האנשים ההם אין להם במה לקנות את כל הדברים. עניים הם.

— יעבדו וירויחו.

— אין עבודה בשבילם.

לא הבין צבי אנה נעלמה העבודה, שהיתה לפנים לאנשים ההם. אך הבין שלא טוב להם, כשאין להם בגדים חמים בחורף, כשקר להם בבתיהם וכשרעבים הם.

— ומה עושים הילדים הקטנים, ילדי האנשים העניים? — שאל עוד.

— ומה יעשו ילדים קטנים, אם קר להם וחם רעבים? הם בוכים.

ויחשב צבי הרבה מחשבות. וידבר גם עם חבריו שבבית הספר על הילדים הרעבים, ויתעצבו כלם, ולא ידעו במה לעזור להם.

בערב חג הסוכות, כאשר שלח המורה את הילדים הביתה, והודיע להם שלא יבואו ללמד כל תשעת ימי החג, שמחו כל הילדים, ובצאתם התחילו לספר על הדברים הטובים המוכנים להם בבתיהם לכבוד החג.

אחד מתפאר במלבושיו החדשים. השני מספר על הסופגניות והרקיקים שאמו מכינה לחג. והשלישי מספר על האורחים אשר באו לביתו לחג וכל אחד הביא לו מתנות יפות.

ואחד התחיל להתפאר ברגל היפה שיהיה לו לשמחת תורה.

פנה אז צבי אל הילדים:

— בואו הנה כל הילדים, ושמעו. לכל אחד מכם יהיה דגל לשמחת תורה?

— כן, כן, — ענו כל הילדים, וכבר מוכן כל אחד לספר על דגלו היפה שיהיה לו.

— הסו, ואמרו לי עוד. מה נעשה בדגלים למחרת החג.

— אחי הקטן ודאי שיקרע אותו.

— אני אטמין אותו לשנה הבאה.

— לא, אני אשליכנו, אני חפץ דגל חדש לשנה הבאה.

וישתיק אותם צבי עוד פעם, ויספר להם מה ששמע על דבר הילדים הרעבים, ויעץ לילדים:

— טוב שנבקש מאת הורינו שיתנו לנו את הכסף מחיר הבגלים שהם קונים לנו ונתן את הכסף לילדים הרעבים ויקנו להם לחם בכסף.

וישאל ילד אחד: — ואיך נשמח בתורה בלי דגלים?

— אנחנו נשמח בתורה עצמה ולא בדגלים. אנחנו נשמח שקימנו מצוה אחת הכתובה בתורה.

ולא ידע צבי איפה כתוב בתורה, שצריך לעשות דבר כזה. אך הוא חשב: "ודאי יש בתורה מצוה טובה כזו. הרבה פעמים שמעתי מפי אמא, שמצוה היא לתת לחם לרעב".

והילדים הסכימו לדברי צבי, להביא כל אחד את מחיר דגלו אל צבי, והוא יבקש מאת המורה, שימסור את הכסף ליד הילדים הרעבים.

ובבית הכנסת לא היה אף דגל אחד ביד ילד בחג שמחת התורה, אך כל הילדים שמחו גם בלי דגלים.

ולא תמהו הגדולים בבית הכנסת בחג שמחת התורה, כשלא ראו אף דגל אחד בידי הילדים, כי ידעו מדוע ולמה עשו כך הילדים.

וגם ילדים במחלקות האחרות שבבית הספר שמעו על אדות עצות צבי, ויעשו גם הם כעצתו. וגם המורה אמר להם שיפה עשו.

א לאנגער שלאף מאכט ווידער פיהלען גוט די בייבי

"אונזער בייבי פלעגט אונז אויפוועקען עטליכע מאל דורך דער נאכט, ביז מיר האבען אנגעפאנגען איהם צו געבען אביסעל קעסטאריע נאכ׳ן זויגען", דערציהלט אן אייאווע׳ר מוטער. "דאס קינד האט גוט געשלאפען פון דער ערשטער נאכט אן און עס האט איהם געמאכט אויסזעהן און פיהלען א סך בעסער". קינדער-ספעציאליסטען אינדארסירען פלעטשער׳ס קעסטאריע און מיליאנען מוטערס ווייסען ווי די ריין-וועדזשעטעבעל אומשעדליכע מעדיצין העלפט בייביס און קינדער. געגען "קאליק", פארשטאפונג, קאלדס, דייעריע א. א. וו. די פלעטשער אונטערשריפט איז שטענדיג פאראן אויפ׳ן רעפער פון אמת׳ער קעסטאריע. מיידט אויס נאכגעמאכטס.